

WYROK

Warszawa, dnia 2 czerwca 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodnicząca: Małgorzata Rakowska

Protokolant: Aldona Karpińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2026 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 27 kwietnia 2026 r. przez wykonawcę **Hitachi Rail GTS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. gen. J. Zajączka 9, 01-518 Warszawa** w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego **PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie, Zakład Linii Kolejowych w Bydgoszczy, ul. Zygmunta Augusta 1, 85-082 Bydgoszcz**

orzeka:

1. Umarza postępowanie odwoławcze w zakresie zarzutu 2 i 3 odwołania.
2. Oddala odwołanie.
3. Kosztami postępowania odwoławczego obciąża wykonawcę **Hitachi Rail GTS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. gen. J. Zajączka 9, 01-518 Warszawa** i:
 - 3.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **20 000 zł 00 gr** (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) uiszczonej przez wykonawcę **Hitachi Rail GTS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. gen.**

J. Zajączka 9, 01-518 Warszawa tytułem wpisu od odwołania.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:

Sygn. akt KIO 1928/26

Uzasadnienie

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie, Zakład Linii Kolejowych w Bydgoszczy, zwane dalej „zamawiającym”, działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tj.: z dnia 14 lipca 2023 r., Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”, prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na „Opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy i przebudowy budynku krytej pływalni wraz ze zmianą sposobu użytkowania przy ul. W. Polskiego 2 w Suwałkach”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 15 kwietnia 2026 r. pod numerem 254782-2026.

W dniu 27 kwietnia 2026 r. (pismem z tej samej daty) wykonawca Hitachi Rail GTS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zwany dalej „odwołującym”, wniósł odwołanie od czynności zamawiającego, zarzucając zamawiającemu naruszenie:

- 1) art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) ustawy Pzp w zw. z art. 353¹ k.c. oraz 58 S 2 k.c. — poprzez sformułowanie w Warunkach Umowy zobowiązania wykonawcy do przeniesienia na zamawiającego całości autorskich praw majątkowych do utworów powstałych w związku z realizacją Umowy, podczas gdy do oprogramowania komputerowego winna zostać udzielona zamawiającemu licencja. Tak sformułowane postanowienia (w § 7 Umowy) naruszają w szczególności zasadę proporcjonalności, a także godzą w wynikającą z Kodeksu cywilnego zakaz nadużycia prawa podmiotowego, albowiem obowiązek przeniesienia na zamawiającego praw autorskich do oprogramowania komputerowego stanowi wymóg sprzeczny z naturą stosunku prawnego umowy oraz zasadami współżycia społecznego,
- 2) art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) ustawy Pzp poprzez zastrzeżenie w PFU - Programie Funkcjonalno-Użytkowym (punkt 3.8.2.2 Lp.1) wymogu *zabudowy komputera sterującego stacją Kcynia na nastawni dysponującej „Nk” obejmującego stację Kcynia i Nakło n/Notecią.co* wymaga zastosowania rozwiązań umożliwiających jednoczesną obsługę zarówno, nowobudowanych komputerowych systemów zależnościowych, jak również istniejących urządzeń przekąźnikowych zabudowanych na stacjach Kcynia oraz Nakło / Notecią. Powyższe, w praktyce oznacza konieczność wykorzystania określonych rozwiązań hybrydowych, tj. komputerowo -przekąźnikowych systemów sterowania ruchem kolejowym oferowanych tylko przez bardzo wąskie grono producentów i jednocześnie potencjalnych wykonawców przedmiotowego zamówienia. W

rezultacie tak ukształtowany wymóg prowadzi do nieuzasadnionego potrzebami zamawiającego uprzywilejowania tychże wykonawców w sytuacji, gdy możliwe jest ukształtowanie opisu przedmiotu zamówienia w sposób odmienny (opisany niżej w żądaniu), który zapewni równe traktowanie wykonawców oraz konkurencyjność postępowania,

3)art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1), 2) i 3) ustawy Pzp i art. 387 § 1 Kodeksu cywilnego przez zawarcie w dokumentach zamówienia (Punkt 3.3. PFU vs. Wzór Umowy (w § 10 ust. 5 i 6) zapisów sprzecznych co do terminów realizacji poszczególnych obowiązków wykonawcy i zamawiającego związanych z uzgodnieniami Dokumentacji Projektowej, co przy uwzględnieniu także innych określonych przez zamawiającego terminów (w tym określony w pkt 3.3.2 i 3.3.6. PFU) prowadzi w konsekwencji także do niemożliwości dotrzymania przez wykonawcę wskazanego we Wzorze Umowy terminu na Przekazanie Koncepcji Projektowej i Przekazanie Projektu Wykonawczego (S 27 ust. 1 pkt 2) i 3), co skutkuje m.in. niezachowaniem zasady przejrzystości i proporcjonalności, oraz tym, że zamawiający narzuca wykonawcom ubieganie się o udzielenie zamówienia w warunkach naruszenia zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców,

4)art. 99 ust. 1 4 ustawy Pzp, art. 16 pkt 1), 2) i 3), art. 17 ust. 1) i 2) i art. 387 § 1 Kodeksu cywilnego - poprzez określenie terminu Zakończenia Robót oraz terminu Dokonania Odbioru Końcowego (zakończenia realizacji umowy wraz z certyfikacją), o których w dokumentacji zamówienia (pkt 4 OPZ, Rozdział V SWZ, S 1 ust. 7 ust. 1 i 2, S 27 ust. 1 pkt 1) i 4), 5) Umowy) oraz w Ogłoszeniu (podany jako data zakończenia trwania na str. 1 oraz w pkt 5.1.3) w sposób nieuwzględniający wszystkich wymagań i okoliczności mających wpływ na czas niezbędny do realizacji przedmiotu zamówienia, jako terminów zbyt krótkich, nierealistycznych, nierynkowych oraz faktycznie uniemożliwiających realizację przedmiotu zamówienia w wyznaczonym terminie, a przez to nieproporcjonalnych, a jednocześnie narzucających ubieganie się o udzielenie zamówienia w warunkach naruszenia zasady uczciwej konkurencji oraz zasady równego traktowania wykonawców i jednoczesnego braku zapewnienia najlepszej jakości i efektów w stosunku do środków, które zostaną przeznaczone na jego realizację, co skutkować może nieracjonalnym i nieefektywnym wydatkowaniem środków publicznych.

Odwolujący wniósł o uwzględnienie odwołania w całości i nakazanie zamawiającemu:

1.dokonania modyfikacji postanowień § 7 Warunków Umowy dot. Praw autorskich w taki sposób, aby w zakresie oprogramowania komputerowego zamawiający zobowiązał wykonawcę do udzielenia. Zamawiającemu niewyłącznej licencji z prawem udzielania sublicencji, poprzez dodanie w Warunkach Umowy w § 7 ust. 11-14 dot. licencji na oprogramowanie o treści:

„11. W zakresie, w jakim stworzony w ramach Umowy Utwór, będzie stanowił program komputerowy, z chwilą przedstawienia do Odbioru przez Wykonawcę Zamawiającemu, Wykonawca udziela Zamawiającemu w ramach Wynagrodzenia bezterminowej, zbywalnej, niezastrzeżonej licencji na kopiowanie, używanie i przekazywanie oprogramowania. Termin wypowiedzenia będzie wynosić 20 lat ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego. Niniejsza licencja będzie używana wyłącznie w celu budowy, rozbudowy, remontu, użytkowania i modyfikacji infrastruktury kolejowej w Rzeczypospolitej Polskiej.

12. Przedmiotowa licencja, o której mowa w ust. 11, uprawnia w szczególności do:

1) trwałego lub czasowego zwielokrotnienia programu komputerowego w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiegokolwiek formie;

2) rozpowszechniania, w tym użyczenia, dzierżawy lub najmu, programu komputerowego lub jego kopii.

13. Jeżeli Wykonawca nie będzie autorem programu komputerowego, o którym mowa w ust. 11, zobowiązuje się, iż w chwili przedstawienia do odbioru przedmiotu Umowy lub jego części, będą mu przysługiwały, na podstawie odpowiednich umów zawartych w formie pisemnej, autorskie prawa majątkowe do stworzonego programu komputerowego w zakresie ustalonym niniejszą Umową albo bezterminowa, zbywalna i niezastrzeżona licencja na kopiowanie,

Używanie i przekazywanie oprogramowania z terminem wypowiedzenia tożsamym z określonym w ust. 11, na polach eksploatacji wskazanych w Umowie i będzie mógł udzielić Zamawiającemu licencji zgodnie z ust. 11.

14. Oprogramowanie opracowane przez Wykonawcę (lub na jego rzecz) nie będzie bez zgody Wykonawcy używane, kopiowane czy przekazywane stronie trzeciej za wyjątkiem spółek z Grupy PKP, przez Zamawiającego (lub w jego imieniu) do celów innych, niż te które są dozwolone według Umowy.”

2.dokonania modyfikacji PFU w zakresie opisanego w punkcie 3.8.2.2 Linia Kolejowa nr 281 (Tabela Lp. 1) st. Nakło nad Notecią obowiązku • „zabudowy komputera sterującego stacją Kcynia na nastawni dysponującej „Nk” obejmujący stację Kcynia i Nakło n/ Notecią poprzez zmianę zapisu na • „zabudowy komputera sterującego dla nowobudowanych urządzeń na stacji Kcynia, przy jednoczesnym pozostawieniu obecnego pulpitu kostkowego do obsługi stacyjnych urządzeń przełącznikowych na stacji Nakło nad Notecią”.

3.Wydłużenia Terminów określonych w Dokumentach Zamówienia i Ogłoszeniu, tj.

A.dokonania modyfikacji § 10 ust. 5 i 7 Warunków Umowy poprzez dostosowanie wskazanych tam terminów do terminów określonych w ust. 3.3 PFU, tj. nadanie nowego brzmienia:

„Ust.5. zdanie pierwsze: Przekazana dokumentacja projektowa podlegać będzie weryfikacji wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy) od dnia jej przekazania.

Ust.6. Wykonawca w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania od Zamawiającego informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach przekaże (protokołem przekazania) poprawioną, zgodnie z uwagami Zamawiającego, dokumentację z wyszczególnieniem sposobu usunięcia tychże nieprawidłowości.”

B.dokonania modyfikacji Etapów (kamienie milowe) określonych w § 27 ust. 1 pkt 2) i 3) Warunków Umowy poprzez nadanie brzmienia:

2) Przekazanie Koncepcji projektowej — „40 dni od dnia zawarcia Umowy,”

3) Przekazanie Projektu Wykonawczego — „30 dni od dnia Zatwierdzenia Koncepcji Projektowej (potwierdzonej protokołem odbioru zgodnie z § 10 ust. 7 Warunków Umowy);”

C.dokonania modyfikacji terminu Zakończenia Robót oraz terminu Dokonania Odbioru Końcowego (zakończenia realizacji umowy wraz z certyfikacją), o których w dokumentach zamówienia (pkt 4 OPZ, Rozdział V SWZ, S 1 ust. 7 ust. 1 i 2, S 27 ust. 1 pkt 1) i 4), 5) Umowy) oraz w Ogłoszeniu (dodany jako data zakończenia trwania na str. 1 oraz w pkt 5.1.3), tj. poprzez odpowiednią zmianę:

a) terminu zakończenia robót pierwotnie wyznaczonego na dzień go. 11.2026 r. na termin „12 miesięcy od daty zawarcia Umowy”,

b) terminu zakończenia realizacji umowy wraz z certyfikacją z pierwotnie wyznaczonego na dzień 31 marca 2027 r. na termin „15 miesięcy od daty zawarcia Umowy”

alternatywnie

jeżeli okaże się, że po stronie Zamawiającego spełniona jest dyspozycja art. 436 ust. 1 ustawy Pzp, tj. istnieje obiektywna przyczyna wskazania konkretnej daty wykonania umowy, to zobowiązanie Zamawiającego do wyznaczenia:

a) terminu zakończenia robót do dnia 30 czerwca 2027 r.

b) terminu zakończenia realizacji umowy wraz z certyfikacją do dnia 30 września 2027 r.

Odwolujący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zamówienia oraz ogłoszenia lub innych ewentualnie przedłożonych z uwzględnieniem dyspozycji art. 535 ust. 1 i 2 ustawy Pzp.

Odwolujący wniósł także o zasądzenie od zamawiającego na rzecz odwołującego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów wynagrodzenia pełnomocnika według norm przewidzianych przepisami prawa i zgodnie z fakturą przedstawioną na rozprawie.

Odwolujący podał w odwołaniu uzasadnienie do podniesionych zarzutów, przywołując treść dokumentacji postępowania oraz przedstawiając argumentację w przedmiotowej sprawie.

Zamawiający w dniu 28 kwietnia 2026 r. przekazał kopię odwołania wykonawcom uczestniczącym w postępowaniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej

Termin na zgłoszenie przystąpienia upływał w dniu 4 maja 2026 r. W tym terminie do postępowania odwoławczego nie przystąpił żaden wykonawca.

W dniu 14 maja 2025 r. (pismem z dnia 7 maja 2026 r.) zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o:

1.„oddalenie odwołania w zakresie zarzutów objętych pkt I pkt 1) 2) i 4) odwołania;

2.umorzenie postępowania w zakresie zarzutu objętego pkt I pkt 3) odwołania wobec jego uwzględnienia przez Zamawiającego w całości i dokonania w dniu 7 maja 2026 r. zmiany we wzorze umowy stanowiącym załącznik do SWZ zgodnie z żądaniem określonym w pkt II pkt 3 A) i B) odwołania poprzez dostosowanie terminów przekazania dokumentacji projektowej, Koncepcji projektowej i Projektu wykonawczego do pkt 3.3 PFU zgodnie z żądaniem odwołującego;

3.zasądzenie od Hitachi Rail GTS Polska sp. z o.o. w Warszawie na rzecz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Warszawie kosztów postępowania przed Krajową Izbą Odwoławczą według spisu kosztów, w wypadku jego przedłożenia w toku sprawy.

Jednocześnie odwołujący wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: A.D. - naczelnika działu dróg kolejowych Zamawiającego — na okoliczność realnej możliwości wykonania przedmiotu zamówienia do 31 marca 2027 r., w tym robót budowlanych w terminie do 30 listopada 2026 r., czasu oczekiwania w praktyce na uzyskanie dokumentacji geodezyjnej z KODGiK, możliwości zaprojektowania i wykonania robót przewidzianych w umowie i PFU w terminie; terminu zmiany rozkładów jazdy pociągów w Polsce; M.R., - naczelnika działu automatyki zamawiającego — na okoliczność zasadności zastosowania rozwiązania technicznego polegającego na wymianie pulpitu kostkowego na

komputerowy z uwagi na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego w wyniku mniejszego obciążenia pracą dyżurnych ruchu, rynkowych możliwości nabycia przez wykonawcę nie będącego producentem urządzeń srk od ich producenta i wystartowania w przetargu, kompatybilności oprogramowania komputerowego urządzeń srk wymienionych w PFU, które są dostarczane w ramach umowy wyłącznie z rozwiązaniami technicznymi przyjętymi na stacji Kcynia i braku możliwości ich zastosowania przez wykonawcę na jakichkolwiek innych stacjach czy torach oraz R.B. - naczelnika działu inwestycji zamawiającego — na okoliczność inwestycji prowadzonych obecnie na posterunku „Nk” Nakło nad Notecią i ich wpływu na pracę dyżurnego ruchu, okoliczności iż wymiana pulpitu kostkowego na komputerowy wynika z zasad ergonomii i konieczności zapewnienia przez zamawiającego bezpieczeństwa prowadzenia ruchu kolejowego przez dyżurnych ruchu, stosowania zasady przenoszenia autorskich praw majątkowych do oprogramowania urządzeń srk na wszystkich przetargach zamawiającego.

Odwolujący wniósł także o przeprowadzenie dowodów z dokumentów w postaci pisma Zamawiającego z dnia 7.05.2026 r. na okoliczność uwzględnienia przez zamawiającego zarzutu 3 odwołania w całości oraz dokumentów zamówienia złożonych na płycie CD oraz przesłanych elektronicznie do Izby przez Zamawiającego, w szczególności PFU i wzoru umowy.

W dniu 27 maja 2026 r. przystępujący złożył PISMO ODWOŁUJĄCEGO - WRAZ Z WYCOFANIEM ZARZUT treści którego wskazał, że:

„1. Zarzut uwzględniony przez Zamawiającego – terminy pośrednie

Zamawiający w całości uwzględnił zarzut nr 3 Odwołania, tj. zarzut dot. naruszenia art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1), 2) i 3) ustawy Pzp i art. 387 § 1 Kodeksu cywilnego przez zawarcie w dokumentach zamówienia (Punkt 3.3. PFU vs. Wzór Umowy (w § 10 ust. 5 i 6) zapisów sprzecznych co do terminów realizacji poszczególnych obowiązków Wykonawcy Zamawiającego związanych z uzgodnieniami Dokumentacji Projektowej. Dokonane zmiany są zgodne z żądaniem Odwołującego.

2. Wycofanie zarzutu dot. zabudowy komputera sterującego stacją Kcynia

Odwolujący wycofuje zarzut nr 2 Odwołania, tj. dotyczący naruszenia art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) ustawy Pzp poprzez zastrzeżenie w PFU - Programie Funkcjonalno-Użytkowym (punkt 3.8.2.2 Lp.1) wymogu zabudowy komputera sterującego stacją Kcynia na nastawni dysponującej „Nk” obejmującego stację Kcynia i Nakło n/ Notecią.

3. Zarzut dot. terminu końcowego

Odwolujący, jak podniósł w Odwołaniu podtrzymuje, że ustanowiony przez Zamawiającego termin na wykonanie całej inwestycji do dnia 30.11.2026 r. jest zbyt krótki, nierealistyczny, oraz faktycznie uniemożliwiający realizację przedmiotu zamówienia z należytą starannością i z dochowaniem wszystkich wymogów, w tym wynikających z unormowań Zamawiającego. Ten termin został określony z naruszeniem art. 99 ust. 1 i 4 ustawy Pzp, art. 16 pkt 1), 2) i 3), art. 17 ust. 1) i 2) i art. 387 § 1 Kodeksu cywilnego.”.

Uwzględniając dokumentację z przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym treść ogłoszenia o zamówieniu oraz treść SWZ, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia i stanowiska stron złożone podczas rozprawy, skład orzekający Izby ustalił i zważył, co następuje:

Izba nie znalazła podstaw do odrzucenia odwołania w związku z tym, iż nie została wypełniona żadna z przesłanek negatywnych, uniemożliwiających merytoryczne rozpoznanie odwołania, wynikających z art. 528 ustawy Pzp.

Izba również stwierdziła, że wypełniono przesłanki istnienia interesu odwołującego w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia oraz możliwości poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów art. 505 ust. 1 ustawy Pzp.

Izba rozpoznając sprawę uwzględniła akta sprawy odwoławczej, które zgodnie z § 8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą (Dz. U. z 2020 r. poz. 2453) stanowią odwołanie wraz z załącznikami oraz dokumentacją postępowania o udzielenie zamówienia w postaci elektronicznej lub kopia dokumentacji, o której mowa w § 7 ust. 2, a także inne pisma składane w sprawie oraz pisma kierowane przez Izbę lub Prezesa Izby w związku z wniesionym odwołaniem.

Izba uwzględniła także stanowiska złożone ustnie przez strony do protokołu posiedzenia i rozprawy.

Izba dopuściła zawnioskowany przez zamawiającego i załączony do odpowiedzi na odwołanie dowód, tj. pismo zamawiającego z 7 maja 2026 r.

Izba dopuściła zawnioskowany przez przystępującego i załączony do pisma odwołującego dowód, tj. Instrukcję - wyciąg z Instrukcji Ie-6.

Zamawiający w złożonej odpowiedzi na odwołanie uwzględnił zarzut 3 odwołania, tj. zarzut naruszenia art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1), 2) i 3) ustawy Pzp i art. 387 § 1 k.c. Wobec ustalenia, że zamawiający uwzględnił wskazany zarzut i brak jest wykonawców, którzy skutecznie przystąpili do udziału w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego, Izba stwierdziła, że zaszły przesłanki do umorzenia postępowania odwoławczego we wskazanym

zakresie.

Odwolujący cofnął odwołanie w zakresie zarzutu 2, tj. zarzutu naruszenia art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) ustawy Pzp. Wobec tego postępowanie odwoławcze w tym zakresie podlega umorzeniu.

Mając na uwadze powyższe skład orzekający Izby merytorycznie rozpoznał złożone odwołanie.

Zarzut naruszenia art. 99 ust. 1 i 4 w zw. z art. 16 pkt 1) i 3) ustawy Pzp w zw. z art. 353¹ k.c. oraz 58 § 2 k.c. — poprzez sformułowanie w Warunkach Umowy zobowiązania wykonawcy do przeniesienia na zamawiającego całości autorskich prawa majątkowych do utworów powstałych w związku z realizacją Umowy, podczas gdy do oprogramowania komputerowego winna zostać udzielona zamawiającemu licencja. Tak sformułowane postanowienia (w § 7 Umowy) naruszają w szczególności zasadę proporcjonalności, a także godzą w wynikający z Kodeksu cywilnego zakaz nadużycia prawa podmiotowego, albowiem obowiązek przeniesienia na zamawiającego praw autorskich do oprogramowania komputerowego stanowi wymóg sprzeczny z naturą stosunku prawnego umowy oraz zasadami współżycia społecznego (zarzut 1 odwołania) nie potwierdził się.

Izba ustaliła następujący stan faktyczny:

Zamawiający w załączniku nr 2 do SWZ - Warunki umowy w § 7 podał:

1. „Wykonawca oświadcza, że wykonując Umowę będzie przestrzegał przepisów Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych i nie naruszy majątkowych oraz osobistych praw osób trzecich, a utwory powstałe w związku z realizacją Umowy lub jej części przekaze Zamawiającemu w stanie wolnym od obciążeń prawami tych osób, a w szczególności, iż:

- 1) w chwili przedstawienia do odbioru przedmiotu Umowy lub jego części będą przysługiwały mu w całości i na wyłączność majątkowe prawa autorskie i prawa zależne do każdego z utworów powstałych w związku z realizacją Umowy lub jej części w zakresie ustalonym niniejszą Umową, na podstawie odpowiednich umów zawartych w formie pisemnej;
- 2) nie istnieją żadne ograniczenia, które uniemożliwiłyby Wykonawcy przeniesienie autorskich praw majątkowych i praw zależnych w zakresie opisanym w pkt 1) powyżej do utworów powstałych w związku z realizacją Umowy lub jej części, w szczególności Wykonawca oświadcza, iż prawa te nie zostały ani nie zostaną zbyte, ani ograniczone w zakresie, który wyłączałby lub ograniczałby prawa Zamawiającego, jakie nabywa on na podstawie niniejszej Umowy;
- 3) autorskie prawa majątkowe i prawa zależne do utworów powstałych w związku z realizacją Umowy lub jej części nie są i nie będą przedmiotem zastawu lub innych praw na rzeczy osób trzecich i zostaną przeniesione na Zamawiającego bez żadnych ograniczeń;
- 4) przeniesienie autorskich praw majątkowych na Wykonawcę nie jest, a w przypadku jeżeli w chwili podpisania Umowy prawa takie mu nie przysługują, nie będzie dokonane pod warunkiem, który nie uległ zniszczeniu przed dniem przekazania przedmiotu Umowy lub jej części Zamawiającemu;
- 5) przeniesienie autorskich praw majątkowych na Wykonawcę nie jest, a w przypadku jeżeli w chwili podpisania Umowy prawa takie mu nie przysługują, nie będzie dokonane z zastrzeżeniem terminu późniejszego niż dzień przedstawienia do odbioru przedmiotu Umowy lub jej części Zamawiającemu;

W przypadku naruszenia przez Wykonawcę któregośkolwiek z wymienionych wyżej zobowiązań czy też oświadczeń, Wykonawca zobowiązany będzie do pokrycia szkód poniesionych przez Zamawiającego z tego tytułu.

2. Z chwilą odbioru przez Zamawiającego utworów powstałych w związku z realizacją Umowy lub jej części, Wykonawca w ramach Ceny brutto:

- 1) przenosi na Zamawiającego bezwarunkowo, bez ograniczeń czasowych i terytorialnych, na wyłączność, całość autorskich praw majątkowych do utworów w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, bez względu na ilość egzemplarzy, wytworzonych w związku z realizacją Umowy lub jej części, w szczególności takich jak: raporty, mapy, wykresy, rysunki, plany, dane statystyczne, ekspertyzy, obliczenia i inne dokumenty przekazane Zamawiającemu w wykonaniu niniejszej Umowy oraz broszur, obejmujących prawo do rozporządzania i korzystania z wyłączeniem innych osób, bez konieczności składania dodatkowych oświadczeń stron w tym zakresie (z zastrzeżeniem oświadczeń, o których mowa w ust. 8);
- 2) udziela Zamawiającemu wyłącznego prawa do wykonywania i zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich, w szczególności poprzez zezwolenie Zamawiającemu na dokonywanie opracowań i zmian utworów, na korzystanie z opracowań utworów oraz ich przeróbek oraz na rozporządzanie tymi opracowaniami wraz z przeróbkami, w szczególności w sytuacji, gdy zmiany w utworach następują na skutek sprawowania nadzoru autorskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz gdy są konieczne i uzasadnione ze względu na realizację przedmiotu Umowy lub optymalizację lub charakter inwestycji. Wprowadzenie zmian oraz nadzór autorski może zostać wykonane przez Zamawiającego lub powierzone dowolnej osobie bez pozbawienia autorów utworów praw do korzystania z osobistych praw autorskich, a

Wykonawca oświadcza, iż jest uprawniony do działania w imieniu autorów w zakresie tego potwierdzenia. Wykonawca zapewni także, że autorzy wszelkich utworów stworzonych w ramach niniejszej Umowy, wyrażą zgodę na naruszanie integralności, w tym formy i treści utworów, poprzez wprowadzanie do nich zmian – niezależnie od tego, jaki podmiot dokonywać będzie tych zmian.

3. Zamawiający z chwilą przeniesienia na niego autorskich praw majątkowych i praw zależnych do utworów powstałych w związku z realizacją Umowy będzie mógł korzystać z nich w zakresie i na zasadach określonych w ust. 2 powyżej, na następujących polach eksploatacji:

- a) użytkowania utworów na własny użytek, użytek swoich jednostek organizacyjnych oraz użytek osób trzecich w celach związanych z realizacją zadań Zamawiającego,
- b) utrwalenia utworów na wszelkich rodzajów nośnikach, a w szczególności na taśmie światłoczułej, magnetycznej, dyskach komputerowych oraz wszystkich typach nośników przeznaczonych do zapisu cyfrowego (np. CD, DVD, Blue-ray, pendrive, itd.),
- c) zwielokrotniania utworów dowolną techniką w dowolnej ilości, w tym techniką magnetyczną na kasetach video, techniką światłoczułą i cyfrową, techniką zapisu komputerowego na wszystkich rodzajach nośników dostosowanych do tej formy zapisu, wytwarzanie jakiegokolwiek techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
- d) wprowadzanie do obrotu,
- e) wprowadzania utworów do pamięci komputera na dowolnej liczbie stanowisk komputerowych oraz do sieci multimedialnej, telekomunikacyjnej, komputerowej, w tym do Internetu,
- f) wystawiania, ekspozycji, wyświetlania i publicznego odtwarzania utworu,
- g) wymiany nośników, na których utwór utrwalono,
- h) wykorzystania w utworach audiowizualnych,
- i) wykorzystywania całości lub fragmentów utworu do celów promocyjnych i reklamy,
- j) wprowadzania zmian, skrótów,
- k) sporządzenia wersji obcojęzycznych, zarówno przy użyciu napisów, jak i lektora,
- l) publicznego udostępniania utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez niego wybranym,
- m) najem,
- n) dzierżawa,
- o) udzielanie licencji na wykorzystanie,
- p) wielokrotne wykorzystywanie do realizacji inwestycji,
- q) publikowanie części lub całości.

4. Równocześnie z nabyciem autorskich praw majątkowych do utworów Zamawiający nabywa w ramach ceny brutto własność wszystkich egzemplarzy lub nośników, na których utwory zostały utrwalone. Cena brutto obejmuje także wynagrodzenie za wykorzystywanie utworów na poszczególnych polach eksploatacji.

5. Zamawiający na podstawie Umowy nabywa prawo do przeniesienia autorskich praw majątkowych uzyskanych na podstawie niniejszej Umowy na rzecz osób trzecich, a także nabywa prawo do korzystania i rozporządzania zależnym prawem autorskim w zakresie określonym niniejszą Umową.

6. Strony ustalają, iż wykonywanie nabytych praw na wszystkich polach eksploatacji określonych w ust. 3 powyżej może następować w całości, w części, fragmentach, samodzielnie, w połączeniu z dziełami innych podmiotów, w tym jako część dzieła zbiorowego, po zarchiwizowaniu w formie elektronicznej i drukowanej, po dokonaniu opracowań, przystosowań, uzupełnień lub innych modyfikacji itd. (...).

Mając na uwadze powyższe Izba zważyła, co następuje:

Art. 99 ust. 1 i 4 ustawy Pzp stanowi, że

„1. Przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. (...)

4. Przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, w szczególności przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.”.

Natomiast art. 16 pkt 1) i 3) ustawy Pzp stanowi, że „Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób: (...)

1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców

2) (...)

3) proporcjonalny.”

Z kolei art. 353¹ k.c. stanowi, że „Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.”.

Art. 58 § 2 k.c. stanowi, że „Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego”.

Prawo zamówień publicznych nie jest oderwane od prawa cywilnego. Dlatego też znajduje tu zastosowanie podstawowa zasada kontraktowa prawa cywilnego, a mianowicie wyrażona w art. 353¹ k.c. zasada swobody umów. Zgodnie z nią strony mogą ułożyć treść umowy wedle swego uznania, o ile nie sprzeciwia się to naturze tego stosunku, przepisom prawa albo zasadom współżycia społecznego. Reguła ta na gruncie przepisów ustawy prawo zamówień publicznych – jak słusznie wskazał odwołujący – podlega pewnym ograniczeniom.

Pierwszym ograniczeniem swobody postępowania stron umowy są poważne ograniczenia w dowolności wyboru kontrahentów. Tak więc zgodnie z przepisami ustawy Pzp zamówienia udzielić można wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami tej ustawy.

Kolejnym ograniczeniem swobody jest wprowadzenie obostrzeń co do zakresu świadczenia wynikającego z umowy. Zakres świadczenia wytyczony jest w określeniu przedmiotu zamówienia zawartym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, oferta wykonawcy musi się w nim mieścić i być z nim zgodna, a więc umowa zawarta w wyniku jej przyjęcia nie może rozszerzać zakresu świadczenia poza wytyczony w specyfikacji i skonkretyzowany w ofercie. Strony nie mogą zatem, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów ustawy Pzp, w żadnym razie dokonać rozszerzenia zakresu świadczenia.

Odwołujący poza odwołaniem się do tej zasady, jak i zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców nie odniósł ich do kwestionowanych postanowień umowy dotyczących praw autorskich. Podniósł jedynie, że kwestionuje żądanie zamawiającego do przekazania mu praw autorskich do powstałego w trakcie realizacji zamówienia oprogramowania systemu sterowania ruchem kolejowym, kopii dokumentacji i nośników, na których oprogramowanie jest utrwalone. W jego ocenie wystraszającym byłoby udzielenie zamawiającemu licencji na to oprogramowanie.

Zamawiający odnosi prawa autorskie do oprogramowania komputerowego urządzeń srk wymienionych w PFU, które są dostarczane w ramach umowy i które mają być kompatybilne wyłącznie z rozwiązaniami technicznymi przyjętymi na stacji Kcynia, wskazując na ich charakter twórczy. Oprogramowanie to – jak dodał - nie będzie kompatybilne z żadną inną stacją i nie będzie mogło być wykorzystywane w żadnym innym miejscu. Stąd też konieczność przeniesienia autorskich praw majątkowych do oprogramowania komputerowego. Przeniesienie praw autorskich do oprogramowania jest niewątpliwie kluczowym elementem w branży IT, gdy zamawiający chce nie tylko korzystać z systemu czy aplikacji, ale posiadać pełne prawa do kodu źródłowego, dokumentacji technicznej i innych utworów powstałych w ramach projektu. Tylko na podstawie takiej umowy zamawiający bowiem uzyskuje prawo do modyfikacji oprogramowania bez ograniczeń wynikających z licencji. Obejmuje więc przeniesienie praw autorskich do autorskiego, stworzonego i kompatybilnego wyłącznie z jedną stacją oprogramowania. Urządzenia wyposażone w to oprogramowanie będą zabudowane na co najmniej kilkadziesiąt lat. Prawo autorskie nie przewiduje także – jak tego oczekuje odwołujący - podziału oprogramowania na warstwy, co miałoby z kolei czynić niemożliwym przeniesienie praw autorskich.

Tymczasem tego typu rozwiązanie (przeniesienie praw autorskich a nie udzielenie licencji) jest typowe na rynku urządzeń sterowania ruchem kolejowym i nie tylko. Jest ono przez tego zamawiającego powszechnie stosowane, na dowód czego zamawiający przywołał przykładowe postępowania, tj. postępowanie na „Przebudowę urządzeń srk na stacji Cierpice oraz zabudowę urządzeń sterowania zdalnego ze stacji Solec Kujawski w ramach Krajowego Planu Odbudowy w obszarze działania pn. „Digitalizacja infrastruktury kolejowej poprzez zabudowę nowoczesnych urządzeń i systemów — Etap IV” oraz postępowanie na „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych dla zadania pn. „Przeniesienie obsługi urządzeń srk podg. Nieszawka na st. Toruń Główny TrB” realizowanego w ramach programu „Digitalizacja infrastruktury kolejowej poprzez zabudowę nowoczesnych urządzeń i systemów etap 4”, w których przewidziano także przeniesienie praw autorskich do oprogramowania.

Co więcej urządzenia sterowania ruchem kolejowym, w których oprogramowanie się znajduje mają służyć przewoźnikom kolejowym i pasażerom przez kolejne kilkadziesiąt lat. Dlatego też zamawiający – jak wyjaśnił - zobowiązany jest zapewnić, iż przez okres korzystania z tych urządzeń będzie dysponował skutecznym prawem do ich wykorzystywania, co w pełni zapewni mu tylko przeniesienie autorskich praw majątkowych do nich.

Dlatego też Izba uznała, że zarzut ten nie potwierdził się.

Zarzut naruszenia art. 99 ust. 1 i 4 ustawy Pzp, art. 16 pkt 1), 2) i 3), art. 17 ust. 1) i 2) i art. 387 § 1 Kodeksu cywilnego - poprzez określenie terminu Zakończenia Robót oraz terminu Dokonania Odbioru Końcowego (zakończenia realizacji umowy wraz z certyfikacją), o których w dokumentacji zamówienia (pkt 4 OPZ, Rozdział V

SWZ, S 1 ust. 7 ust. 1 i 2, S 27 ust. 1 pkt 1) i 4), 5) Umowy) oraz w Ogłoszeniu (podany jako data zakończenia trwania na str. 1 oraz w pkt 5.1.3) w sposób nieuwzględniający wszystkich wymagań i okoliczności mających wpływ na czas niezbędny do realizacji przedmiotu zamówienia, jako terminów zbyt krótkich, nierealistycznych, nierynkowych oraz faktycznie uniemożliwiających realizację przedmiotu zamówienia w wyznaczonym terminie, a przez to nieproporcjonalnych, a jednocześnie narzucających ubieganie się o udzielenie zamówienia w warunkach naruszenia zasady uczciwej konkurencji oraz zasady równego traktowania wykonawców i jednoczesnego braku zapewnienia najlepszej jakości i efektów w stosunku do środków, które zostaną przeznaczone na jego realizację, co skutkować może nieracjonalnym i nieefektywnym wydatkowaniem środków publicznych (zarzut 4 odwołania) nie potwierdził się.

Izba ustaliła następujący stan faktyczny:

Zamawiający w Rozdziale V SWZ - TERMIN REALIZACJI ZAMÓWIENIA podał:

„Wykonawca zrealizuje Zamówienie w terminie:

30 listopad 2026 r. – zakończenie robót

31 marca 2027 r. - zakończenie realizacji umowy wraz z certyfikacją”.

Odwołujący zakwestionował termin zakończenia robót jako zbyt krótki i nierealny do dotrzymania.

Termin składania ofert zamawiający ustalił na 25 maja 2026 r.

Oferty złożyło czterech wykonawców.

Mając na uwadze powyższe Izba zważyła, co następuje:

Art. 99 ust. 1 i 4 ustawy Pzp stanowi, że:

„1. Przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. (...)

4. Przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, w szczególności przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów”.

Natomiast art. 16 pkt 1) - 3) ustawy Pzp stanowi, że „Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób: (...)

1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców,

2) przejrzysty,

3) proporcjonalny.”.

Art. 17 ustawy Pzp stanowi:

„1. Zamawiający udziela zamówienia w sposób zapewniający:

1) najlepszą jakość dostaw, usług, oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację, oraz

2) uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów.

2. Zamówienia udziela się wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.”.

Natomiast art. 387 § 1 k.c. stanowi, że „Umowa o świadczenie niemożliwe jest nieważna.”.

Przenosząc powyższe na stan faktyczny niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż odwołujący w żaden sposób nie wykazał, że umowa zawarta w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia jest niemożliwa do wykonania we wskazanym w SWZ terminie na skutek okoliczności podniesionych przez odwołującego w odwołaniu.

Twierdzenia odwołującego stoją w sprzeczności ze stanem faktycznym jaki Izba ustaliła w sprawie. W przedmiotowym postępowaniu termin otwarcia ofert ustalono bowiem na dzień 25 maja 2026 r. i w tym terminie wpłynęły cztery oferty. Możliwym jest więc wykonanie umowy w kwestionowanym przez odwołującego terminie. Termin wykonania zamówienia był bowiem taki jaki kwestionuje odwołujący, który swej oferty nie złożył.

Termin ten zamawiający określił na w pełni realny i uzasadniony dodając, iż zakres robót polega przede wszystkim na położeniu kabli na terenie kolejowym wzdłuż torów i montażu urządzeń srk, a więc na wykonaniu prac, które nie wymagają uzyskiwania żadnych dodatkowych decyzji i pozwoleń przez czas wykraczający poza termin realizacji umowy czy też uniemożliwiający jej wykonanie.

Kable będą prowadzone na terenie kolejowym położonym na granicy obszaru chronionego. Nie wymaga to – jak zgodnie twierdzili zawnioskowani przez zamawiającego świadkowie – uzyskania żadnych zgód w ramach programu Natura 2000.

A ponadto – jak wskazał zamawiający – wykonawca przygotowując projekt powinien przyjąć takie rozwiązania techniczne zgodne z PFU, które pozwolą na wykonanie robót w terminie bez obowiązku uzyskiwania pozwoleń nie wymaganych prawem. Natomiast wszelkie uzgodnienia – jak zapewnili świadkowie zamawiającego – są wykonywane w

takich terminach, które nie powodują przedłużenia realizacji umowy.

Nie jest też wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę dla sieci radiolączności. Zgodnie bowiem z art. 29 ust. 1 pkt 39 ustawy Prawo budowlane „Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, natomiast wymaga zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, budowa: (...)

wież lub masztów Kolejowego Systemu Ruchomej Łączności Radiowej (RMR) służących realizacji zadań zarządcy infrastruktury kolejowej, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234 oraz z 2026 r. poz. 41), realizowanych na obszarze kolejowym w rozumieniu art. 4 pkt 8 tej ustawy.”. Nie będzie więc konieczności uwzględnienia dodatkowych „65 dni, w terenie kolejowym 45 dni” na uzyskanie wskazanych przez odwołującego pozwoleń.

Odwołujący zwrócił także uwagę na czas oczekiwania na pozyskanie mapy dla celów projektowych z Kolejowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (KODGiK), który miałby wynosić około 6-9 miesięcy. Tymczasem – jak zeznała naczelnik działu dróg kolejowych zamawiającego – czas oczekiwania na mapy uległ skróceniu z uwagi na informatyzację KODGiK i obecnie wynosi on około 30 dni. Obsługa wniosków odbywa się bowiem elektronicznie. Nie wymaga więc tak długiego okresu na jaki wskazał odwołujący.

Co także istotne termin zakończenia robót określony przez zamawiającego na dzień 30 listopada 2026 r. – jak wyjaśnił zamawiający - wynika z tego, że od dnia 12 grudnia 2026 r. następuje zmiana rozkładu jazdy pociągów, który ma uwzględniać już przedmiotowe roboty. Z tego także względu umowa musi być zrealizowana w terminie wskazanym w SWZ i nie jest możliwe jej wydłużenie.

Dlatego też Izba uznała, że zarzut ten także się nie potwierdził

Izba nie stwierdziła naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp wskazanych przez odwołującego w treści wniesionego odwołania.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku, na podstawie art. 574 ustawy Prawo zamówień publicznych (tj.: z dnia 14 lipca 2023 r., Dz. U. z 2023 r., poz. 1605) oraz w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 w zw. z § 5 pkt 1) rozporządzenia w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz.U. z 2020 r., poz. 2437).

Przewodnicząca:.....